

GMINA LASOWICE WIELKIE

UZASADNIENIE I PODSUMOWANIE

zgodnie z art. 42 pkt 2 i 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (D. U z 2021 r. poz. 2373)

WRAZ ZE SPRAWOZDANIEM

zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (D. U z 2023 r. poz. 225)

w sprawie

STRATEGII ROZWOJU

GMINY LASOWICE WIELKIE NA LATA 2024 - 2030

Lasowice Wielkie, 2024

Spis treści

WSTĘP	3
1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE	4
1.1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.....	4
1.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji programu ochrony środowiska	5
2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW	7
3. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE INFORMACJE O UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W POSTĘPOWANIU ORAZ JAK ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE UWAGI I WNIOSKI ORAZ OPINIE.....	8
3.1. Przebieg konsultacji.....	8
3.2. Uwagi i wnioski wniesione w czasie konsultacji i opiniowania	9
4. WYNIKI POSTĘPOWANIA TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	14
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	14

WSTĘP

Niniejszy dokument realizuje wymagania zapisów zawartych w art. 42 pkt 2 i art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

Zgodnie z art. 42 pkt 2 do przyjętego dokumentu załącza się **uzasadnienie** zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 do przyjętego dokumentu załącza się **podsumowanie** zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Niniejszy dokument realizuje także wymagania zapisów zawartych w art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U z 2024 r. poz. 324).

Zgodnie z art. 6 ust. 6 w terminie 30 dni od upływu terminu zakończenia opiniowania, podmiot opracowujący projekt przygotowuje **sprawozdanie** z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem i zamieszcza je na swojej stronie internetowej.

1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE

1.1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii jest dokumentem wspomagającym, gdyż wskazuje na ewentualne zagrożenia związane z brakiem lub jego niepełną realizacją.

Dla dużej części zaproponowanych w dokumencie celów i kierunków działań nie ma alternatywy postępowania. Są to głównie cele wymagane do realizacji przez postanowienia przepisów polskiego prawa i unijnych dyrektyw. Dotyczy to m.in. rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej, odpadowej, konieczność poprawy jakości powietrza, uzyskania odpowiednich poziomów wykorzystania energii odnawialnej czy uzyskanie dobrego stanu/potencjału wód. Alternatywy mogą jedynie dotyczyć sposobu realizacji czy zastosowanych rozwiązań technicznych, co jest bardzo trudne do określenia w tak ogólnym, strategicznym dokumencie.

Można zaproponować pewne alternatywne rozwiązania, które powinny zostać rozpatrzone przy szczegółowych koncepcjach określonych przedsięwzięć, a także w trakcie procedury oddziaływania na środowisko:

- odtwarzanie retencji naturalnej lub budowę systemu zastawek w ciągu melioracji szczegółowych oprócz/zamiast budowy zbiorników retencyjnych,
- renaturyzacja pewnych odcinków cieków, zostawienie przestrzeni dla rzeki tam, gdzie to jest możliwe, zamiast regulacji, remontów i pogłębiania,
- rozważenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych elementów infrastrukturalnych,
- rozważenie alternatywnych rozwiązań technologicznych przy realizacji przedsięwzięć.

W większości proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Strategii mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Ponadto prognoza ta ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy realizacji nowych inwestycji należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływał na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne.

1.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji programu ochrony środowiska

Realizacja Strategii nie przewiduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia działań kompensacyjnych, choć nie można wykluczyć, że szczegółowa analiza danego przedsięwzięcia w ramach raportu oddziaływania na środowisko wymusi podjęcie takich działań.

Do inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim:

- budowa kanalizacji sanitarnej, infrastruktury gazowej, OZE,
- budowa lub remont urządzeń hydrotechnicznych lub melioracje i remonty cieków,
- budowa i remonty dróg, ścieżek pieszo-rowerowych,
- termomodernizacje budynków, ze względu na chronione gatunki ptaków czy nietoperzy.

Dla wszystkich tego typu przedsięwzięć można zapobiec lub ograniczyć negatywne skutki oddziaływania na środowisko, głównie przez dobrze przemyślany wybór lokalizacyjny oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych. Na przykład dla ochrony walorów krajobrazowych plan miejscowy powinien zapisać konkretne wskaźniki dotyczące zabudowy. Jednym z najważniejszych działań dla wzmocnienia ochrony poszczególnych elementów środowiska oraz doskonalenia harmonijnego, zrównoważonego rozwoju na terenie gminy jest proces i procedury związane z planowaniem przestrzennym.

Podstawowym zadaniem w zakresie ekologizacji planowania przestrzennego jest opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, biorących pod uwagę długofalowe potrzeby zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniające treść opracowań ekofizjograficznych i inwentaryzacji przyrodniczej gminy. Najważniejszym celem w zakresie planowania przestrzennego zgodnego z ideą zrównoważonego rozwoju, jest - harmonizowanie rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną środowiska i krajobrazu, a w tym w szczególności:

- rozstrzygnięcie o lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- wskazywanie na obszary zagrożone (tereny zalewowe, zagrożone suszą),
- wskazywanie na obszary o szczególnych walorach przyrodniczych, zielonej infrastruktury, w tym korytarzy ekologicznych oraz uwzględnienie w ustaleniach planu zagospodarowania przestrzennego wymagań koniecznych do ich ochrony,
- uwzględnienie ochrony krajobrazu kulturowego, w tym układów urbanistycznych, charakterystycznej zabudowy, panoram i osi widokowych, zieleni itp.

Do dyspozycji gminy i inwestorów jest cały wachlarz rozwiązań ograniczających, a nawet całkowicie eliminujących negatywne wpływy inwestycji na środowisko

przyrodnicze. W kontekście planowanych w strategii działań zastosowanie będą mogły mieć następujące rozwiązania minimalizujące i kompensacyjne:

- translokacje populacji gatunków podlegających ochronie prawnej i zagrożonych w siedliska zastępcze, jeśli nie istnieje racjonalny sposób na ich zachowanie in situ,
- wykupywanie gruntów przeznaczonych dla realizacji celów ochrony przyrody jako rekompensaty za spowodowane straty w środowisku przyrodniczym,
- stosowanie nasadzeń kompensacyjnych w przypadku konieczności likwidacji fragmentów zakrzewień lub zadrzewień w dolinach rzecznych, przy drogach,
- budowa niewielkich zbiorników w dolinach rzecznych w przypadku konieczności likwidacji naturalnych terenów retencyjnych,
- stosowanie nowoczesnych przepławek dla ryb, zwiększających efektywność migracji w przypadku konieczności wykonania sztucznych przegród koryt rzecznych jakimi są progi i jazy,
- wykorzystywanie naturalnych właściwości dźwiękochłonnych pasów zadrzewień.

W przypadku prowadzenia prac termomodernizacyjnych należy uwzględnić możliwość negatywnego oddziaływania na ptaki i nietoperze. Przed rozpoczęciem prac związanych z wymianą pokryć dachowych, okien, ocieplaniem budynku, właściciel obiektu powinien przeprowadzić rozpoznanie przez ornitologa/chiropterologa, w celu uzyskania informacji o ewentualnym występowaniu gniazd gatunków chronionych ptaków lub nietoperzy. W przypadku prac termomodernizacyjnych w budynkach, na których stwierdzono gniazda ptaków chronionych lub występowanie nietoperzy prace remontowe należy prowadzić poza ich okresem lęgowym i rozrodu. W przypadku stwierdzenia występowania ptaków lub nietoperzy ekspert powinien wskazać dokładne miejsca ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta.

W przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez chronione gatunki zwierząt po przeprowadzeniu prac remontowych należy, w miarę możliwości, umożliwić nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w jego obrębie. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, należy dążyć do zapewnienia na remontowanym budynku lub w jego rejonie odpowiednich siedlisk zastępczych (np. budek lęgowych), aby zrekompensować utracone miejsca bytowania i rozrodu danych gatunków.

Charakter zastosowanych siedlisk zastępczych, ich lokalizacja, parametry techniczne i zagęszczenie powinny być dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej i skonsultowane z ornitologiem i chiropterologiem. W przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez jerzyki *Apus apus*, a w ramach remontu stropodach budynku ocieplono materiałami sypkimi (np. przy użyciu granulatu wełny mineralnej, granulatu styropianu fibry celulozowej), należy całkowicie zrezygnować z pozostawienia otwartych otworów do stropodachów, gdyż materiały użyte do izolacji są niebezpieczne dla ww. gatunku. W takim przypadku należy także zapewnić odpowiednie siedliska zastępcze w postaci skrzynek lęgowych lub konstrukcji trocinobetonowych typu Swift Box oraz Brick Box (przeznaczone dla wróbli, ale mogą w nich gniazdować również jerzyki).

Patrząc przez pryzmat zrównoważonego rozwoju jaki jest podstawą projektu Strategii, należy uznać, że środkami zapobiegającymi prawdopodobnemu negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w projekcie tego dokumentu. Powyżej wskazane zostały działania, które mogą wywołać skutki negatywne dla środowiska. Możliwe, że ich realizacja wymagać będzie wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Należy również pamiętać o tym, że przedmiotowa Strategia jest sformułowana ogólnikowo. W praktyce oznacza to, że potencjalnie możliwe jest powstanie innych niż wskazane przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Zarówno w przypadku działań wskazanych w niniejszej prognozie jak i tych, które mogą zaistnieć w trakcie realizacji Strategii, należałoby podjąć przede wszystkim następujące środki zapobiegające oraz ograniczające prawdopodobnie negatywne oddziaływanie na środowisko:

- zapewnienie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji Strategii np. w przypadku lokalizowania OZE czy działań związanych z urządzeniami hydrotechnicznymi,
- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją Strategii oraz miarodajny monitoring stanu środowiska, analiza wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników i celu zrównoważonego rozwoju gminy,
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych oraz w przepisach prawnych,
- cykl działań edukacyjnych dla mieszkańców.

2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094), projekt dokumentu Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przesłany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu celem zaopiniowania.

Pismem z dnia 5 marca 2024 r., znak: WOOŚ.410.2.10.2024.MO Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu przedstawił opinię w sprawie oraz wniósł prośbę o uzupełnienie zapisów Strategii:

Wnoszę, aby zapisy zawarte w prognozie dot. termomodernizacji lub innych prac remontowych budynków, na str. 67, umieścić w projekcie Strategii. Z kolei, w związku z planowanym w ramach projektu Strategii działań związanych z zagospodarowaniem i pielęgnacją zieleni, wnoszę o uwzględnienie w treści ww. dokumentu zapisów preferujących stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych.

Uwaga została uwzględniona i skrócony zapis odnośnie powyższych działań został wprowadzony do Strategii: „W przypadku prowadzenia prac termomodernizacyjnych należy uwzględnić możliwość negatywnego oddziaływania na ptaki i nietoperze wprowadzając odpowiednie działania minimalizujące negatywny wpływ zaplanowanych działań” oraz „należy preferować stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych”.

Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 26 lutego 2024 r., nr NZ.9022.1.255.2024.JG wydał pozytywną opinię bez uwag.

3. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE INFORMACJE O UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W POSTĘPOWANIU ORAZ JAK ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE UWAGI I WNIOSKI ORAZ OPINIE

3.1. Przebieg konsultacji

W związku z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2024 poz. 324) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. tj. 2023 poz. 1029) w dniu 8 lutego 2024 r. poinformowano o przystąpieniu do sporządzania przedmiotowego dokumentu oraz rozpoczęciu postępowania z udziałem społeczeństwa mającym na celu jego opracowanie oraz o rozpoczęciu konsultacji społecznych i możliwości zapoznania się z projektem *Strategii rozwoju gminy Lasowice Wielkie na lata 2024 – 2030*.

Informację/obwieszczenie zamieszczono w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Lasowicach Wielkich pod linkiem:

www.bip.lasowicewielkie.pl

Projekt przedmiotowego dokumentu został wyłożony do publicznego wglądu wraz z raportem diagnostycznym (materiał wyjściowy) oraz prognozą oddziaływania na środowisko. Z dokumentami można się było zapoznać w Urzędzie Gminy w Lasowicach Wielkich lub na stronie internetowej urzędu www.bip.lasowicewielkie.pl

Wszystkich zainteresowanych, a w szczególności: mieszkańców, organizacje pozarządowe i przedsiębiorców z terenu gminy zaproszono na spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 28 lutego 2024 r. o godzinie 15:00 w Urzędzie Gminy Lasowice Wielkie.

Wszyscy zainteresowani, a w szczególności mieszkańcy gminy oraz lokalni partnerzy społeczni i gospodarczy mogli zgłaszać uwagi i wnioski do wyżej wymienionych dokumentów, w terminie 35 dni od daty ogłoszenia o konsultacjach tj. do 14 marca 2024r. Uwagi i wnioski mogły być wnoszone:

- ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Lasowice Wielkie: 46-282 Lasowice Wielkie 99A, Referat Gospodarki Komunalnej w pokoju nr 19 w godzinach pracy urzędu oraz

na spotkaniu konsultacyjnym, które odbyło się 28 lutego 2024 r. o godzinie 15:00 w Urzędzie Gminy Lasowice Wielkie,

- w formie pisemnej, na adres: Urząd Gminy Lasowice Wielkie 99A, 46-282 Lasowice Wielkie na specjalnie przygotowanym i udostępnionym na stronie www.bip.lasowicewielkie.pl formularzu,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres: ds_rgk@lasowicewielkie.pl na specjalnie przygotowanym i udostępnionym na stronie www.bip.lasowicewielkie.pl formularzu.

Ponad to w ramach konsultacji pisma z prośbą o opinię/uwagi do przedmiotowego dokumentu wysłano do:

- Zarządu Województwa Opolskiego,
- dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- gmin sąsiadujących,
- Subregionu Północnego,
- LGD Dolina Stobrawy.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Wójt Gminy Lasowice Wielkie. Wyniki konsultacji zostały opublikowane za pośrednictwem strony internetowej www.bip.lasowicewielkie.pl

3.2. Uwagi i wnioski wniesione w czasie konsultacji i opiniowania

W trakcie prowadzonego postępowania uwagi do Strategii zgłosił:

- Urząd Gminy w Zębowicach,
- Zarząd Województwa Opolskiego,
- Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Przedsiębiorstwo Projektowania, Studiów, Usług I Realizacji Terplan Spółka z o.o

Wszystkie uwagi zostały przeanalizowane i wraz ze sposobem ich uwzględnienia zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Uwagi wniesione do projektu Strategii rozwoju gminy Lasowice Wielkie na lata 2024-2030 wraz ze sposobem ich uwzględnienia.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Uzasadnienie/Sposób uwzględnienia
1.	Gmina Zębowice	Tabela 1 w Diagnozie: Zębowice nie leżą w powiecie kluczborskim tylko oleskim	Uwaga uwzględniona.
	Wody Polskie	Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRp) zostały opublikowane na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (http://mapv.isok.eov.pl) i jako oficjalne dokumenty planistyczne, stanowią one podstawę do podejmowania działań związanych z Planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym, Dostęp do Hydroportalu (http://mapv.isok.gov.pl) jest powszechny i bezpłatny. Na MZP/MRP zostały przedstawione m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 ust. 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Prawo wodne Dz.U 2023 poz. 1478 t.j. z późn. zm.).	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono odpowiednie zapisy.
		Ponadto informujemy, iż Gmina Lasowice Wielkie znajduje się w Aglomeracji Trzebiszyn o nr PLOP040, która to aglomeracja, zgodnie z danymi przedstawionymi w VI aktualizacji Krajowego Programu oczyszczania Ścieków Komunalnych, spełnia warunki Dyrektywy Ściekowej.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono odpowiednie zapisy.
	Zarząd Województwa Opolskiego	Str. 12 rozdz. 2.2 Proponujemy przeformułowanie zdania: „Wyzwaniem jest także, zgodnie ze Strategią Opolskie 2030 (...) na: „Wyzwaniem jest także zwiększenie dóbr i usług, co pozwoli gminie zmienić jej postrzeganie w OSI Subregion Północny, jako jednego z obszarów o najtrudniejszej sytuacji rozwojowej i najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług”.	Uwaga uwzględniona. Przeformułowano odpowiednie zapisy.
		W projekcie zamieszczono zestawienie tabelaryczne wskazujące na spójność zidentyfikowanych celów z zapisami Strategii Opolskie 2030. Prosimy o: - prawidłowy zapis tytułu regionalnej strategii, - weryfikację czy cel III i cele operacyjne strategii gminnej odpowiadają celowi I i celowi operacyjnemu: Bezpieczny Region, - prawidłowy zapis: budowa wizerunku Zielonego Opolskiego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przeanalizowano i skorygowano opisane cele. Poprawiono błędy stylistyczne.
		Str. 5 rozdział 1 Brak daty w wymienionej uchwale.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono odpowiednie zapisy.
		Str. 13 Grafika dotycząca sfery społecznej – brak widocznej grafiki dla liczby mieszkańców gminy Str. 16 Grafika dotyczy sfery gospodarczej, a nie społecznej	Uwaga uwzględniona. Skorygowano wykres i tytuł grafiki.
		Str. 23 rozdz. 4 Analiza SWOT - w obszarze Społeczeństwo w mocnych stronach ujęto czynnik 16, który dotyczy osoby,	Uwaga częściowo uwzględniona. Skorygowano

		<p>a analiza SWOT powinna odnosić się do gminy jako obszaru i jednostki samorządu terytorialnego, dlatego proponujemy usunąć ten czynnik</p> <ul style="list-style-type: none"> - w obszarze Społeczeństwo w słabych stronach dwa ostatnie czynniki 18 i 19 mają charakter infrastrukturalny, być może lepiej pasowałyby do obszaru Gospodarka, - w obszarze Gospodarka czynnik 14 w słabych stronach: „brak komisariatu policji” można by przedstawić jako szansę, ponieważ nie jest to wina czy niedopatrzenie gminy, że na jej terenie administracja rządowa nie zdecydowała się uruchomić komisariatu, bo decyzja o umiejscowieniu komisariatu pozostaje poza oddziaływaniem gminy, a taki zewnętrzny charakter ma szansę - czynnik 2 w szansach to „niskie bezrobocie”, jak należy rozumieć tę szansę? Wydaje się, że w tym miejscu potrzebne jest rozwinięcie pozwalające na poprawne zrozumienie intencji, zwłaszcza, że w zagrożeniach widnieje czynnik 2 „trudności z pozyskaniem pracowników” 	<p>czynnik 16. Czynniki 18 i 19 mają ścisły związek z dostępnością i jakością życia mieszkańców w związku z czym pozostają w obszarze społeczeństwo. „Brak komisariatu policji” ewidentnie dotyczy słabych stron i w żadnym wypadku nie widzimy możliwości, aby była to jakakolwiek szansa. Wydaje się, że zapis o „niskim bezrobociu” w szansach jest oczywisty, w związku z brakiem problemów wśród mieszkańców województwa i kraju ze znalezieniem pracy. Możliwa są zarówno szanse z tym związane, jak i zagrożenia będące konsekwencją tej sytuacji, a dotyczące trudności ze znalezieniem pracowników.</p>
		<p>Str. 49-50 rozdz. 7 Spójność strategii gminy z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pełna nazwa SOR brzmi: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju 2020 (z perspektywą do 2030), - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, to dokument rządowy definiujący politykę rozwoju państwa wobec regionów, dlatego spójność z nim powinna być ujęta w Tabeli 3. Spójność celów strategii z dokumentami szczebla wspólnotowego i krajowego, - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – to rozwinięcie Strategii Europa 2020, która nie jest już obowiązującym dokumentem. 	<p>Uwaga uwzględniona. Skorygowano tabelę i zapisy.</p>
		<p>Str. 61 Tabela 7 Zakres planowanych działań w OSI Subregion Północny – sugerujemy zmianę tytułu tabeli, która przedstawia cele i rekomendacje polityki przestrzennej dla Subregionu Północnego. Z pewnością należałoby skorygować przypis, ponieważ te cele i rekomendacje pochodzą bezpośrednio ze Strategii rozwój województwa opolskiego Opolskie 2030, nie z PZPWO</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Skorygowano tytuł tabeli i przypis.</p>
	<p>Zarząd Województwa Opolskiego</p>	<p>Str. 78 Rozdział 9.4. Monitoring i ewaluacja – zamieszczono tam obszerny fragment o działaniach ewaluacyjnych, zabrakło w nim jednak informacji o przeprowadzeniu ewaluacji ex-ante, co wynika z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ponadto zwracamy uwagę na kwestie dotyczące przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko opiniowanego projektu, której w przedłożonym dokumencie nie odnajdujemy, 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Ewaluacja ex-ante jest uwzględniona w rozdziale 9.4 Zapis odnośnie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz konsultacji i opiniowania został wprowadzony w rozdziale</p>

		- warto by było także uwzględnić w projekcie strategii informacje o konsultacjach społecznych dokumentu, w jakim okresie i w jaki sposób były przeprowadzone.	1.1
PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWA NIA, STUDIÓW, USŁUG I REALIZACJI TERPLAN SPÓŁKA Z O.O	1.2 Zakres dokumentu. Proponowana zmiana: art. 10e ust.3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40) na (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm.).		Uwaga uwzględniona.
	1.2 Zakres dokumentu. Proponowana zmiana: art. 10e ust.3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40). (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm.). Uzasadnienie: Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) Zakres dokumentu nie uwzględnia aktualnego brzmienia art. 10e ust.3 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40).		Uwaga nieuwzględniona. Zakres dokumentu nie uwzględnia aktualnego brzmienia art. 10e ust.3 ustawy o samorządzie gminnym, ponieważ zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) „do spraw dotyczących opracowania i uchwalania strategii rozwoju gminy (...) wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe”. Procedurę opracowania Strategii rozwoju gminy Lasowice Wielkie wszczęto uchwałą nr XLIX/376/23 Rady Gminy Lasowice Wielkie z dnia 25 stycznia 2023 r., a przedmiotowa ustawa weszła w życie we wrześniu 2023 r.
	Rozdział 8.3.2 <i>Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej</i> Niezbędnym narzędziem do uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, ochrony przyrody i krajobrazu oraz ułatwienia lokalizowania nowych inwestycji jest sporządzenie planu ogólnego a następnie sukcesywne opracowywanie planów miejscowych dla pozostałych wsi.		Uwaga uwzględniona.
	9.1. Zasady i instrumenty wdrażania RYSUNEK 12. INSTRUMENTY WDRAŻANIA STRATEGII [OPR.WŁASNE]. Zapis: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i Plan miejscowy zamienić na: Plan ogólny gminy i Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.		Uwaga uwzględniona.
9.3. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych TABELA 8. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH Zapis: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dokument zgodny ze strategią, niemniej szczegółowe zapisy odnoszące się do		Uwaga uwzględniona.	

	<p>konkretnych projektów mogą powodować, że będzie konieczne jego zaktualizowanie. zapis zamienić na: <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy</i> Dokument traci moc z dniem 31.12.2025 r.</p>	
	<p>9.3. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych TABELA 8. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH Należy dodać do tabeli po studium a przed miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wiersz plan ogólny gminy – i dodać w jako wytyczną konieczność opracowania POG</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

4. WYNIKI POSTĘPOWANIA TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Województwo opolskie od południa graniczy z Republiką Czeską. Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z zapisów prawa ochrony środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granicy, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Zaproponowane w Strategii kierunki działań mają w dużej części na celu poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Strategii nie wskazuje na możliwość znaczącego negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wręcz przeciwnie, planowane działania służą poprawie stanu środowiska. Jednoznaczna ocena wpływu poszczególnych przedsięwzięć, będzie możliwa dopiero w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko realizowanych dla konkretnych przedsięwzięć przewidzianych w Strategii.

4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Monitoring i ocena realizacji Strategii będzie zadaniem wyznaczonego koordynatora lub zespołu koordynującego. Podstawą właściwego systemu oceny realizacji dokumentu i jego skutków na środowisko jest dobry system sprawozdawczości oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach stanu środowiska. Przy określaniu wskaźników przyjęto, z pewnymi wyjątkami, jako wyjściowy 2021 rok – dane statystyczne dostępne przy opracowywaniu Strategii pochodzą w większości z tego roku. Monitoring zaplanowano jako coroczną ocenę wdrażania Strategii w formie raportu o stanie gminy. Przy ocenie ewaluacyjnej Strategii prowadzonej w 2027 i 2031 roku, która ma na celu oszacowanie rzeczywistych efektów wdrażania strategii i analizy skutków jej realizacji, a która służy poprawie jakości, efektywności i spójności prowadzonych działań, będą dostępne dane statystyczne głównie z roku 2025 i 2029, takie więc lata przyjęto dla kontroli wskaźników.

Poniższa tabela zawiera przykładowe wskaźniki mówiące o skutkach realizacji Strategii. Lista ta nie jest ostateczna, może być weryfikowana w trakcie realizacji dokumentu, a także powinna być zweryfikowana przy aktualizacji i sporządzaniu nowej Strategii. W celu nadzoru nad realizacją opracowanej Strategii w poniższej tabeli przyjęto wskaźniki, które powinny być pomocne w przedstawianiu skutków realizacji założonych w Strategii celów i zadań.

Tabela 2. Wskaźniki realizacji Strategii (zrównoważonego rozwoju gminy)

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju gminy	2021	2025	2029
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³ /rok]			
Ilość ścieków oczyszczonych ogółem [dam ³]			
Ilość ścieków oczyszczonych w ciągu roku odprowadzone na 1 mieszkańca			

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju gminy	2021	2025	2029
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]			
Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]			
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności [%]			
Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]			
Długość czynnej sieci wodociągowej [km]			
Liczba szamb [szt.]			
Liczba oczyszczalni przydomowych [szt.]			
Liczba substancji, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji i wartości docelowe lub celu długoterminowego – klasyfikacja strefy opolskiej, w której leży gmina			
Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg]			
Emisja zanieczyszczeń pyłowych [Mg]			
Jakość wód podziemnych (wg obowiązującej klasyfikacji)			
Pobór wód podziemnych [dam ³]			
Pobór wód powierzchniowych [dam ³]			
Stan/potencjał JCWP na terenie gminy			
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku [Mg]			
Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]			
Odpady zebrane z gospodarstw domowych [Mg]			
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca [kg]			
Obszary prawnie chronione [ha]			
Powierzchnia gruntów leśnych [ha]			
Zalesienia ogółem			
Lesistość [%]			
Udział wydatków w budżecie na gospodarkę komunalną, ochronę środowiska [%]			
Długość dróg krajowych, o stwierdzonym przekroczeniu dopuszczalnych poziomów natężenia hałasu [km]			

[Źródło: Prognoza do Strategii]